

خاڤه هاوبه شه‌كاني نيوان جووله‌كه و شيعه

< كوردى >

هيمن عه‌بدولعه‌زیز

۸۰۸۲

پیداچونه‌وهی: عبد الله ساپیر گهرمیانى

النقاط المشتركة بين اليهود والشيعه

< كردي >

هيمن عبد العزيز

مراجعة: عبد الله ساير كرمياني

خاله هاوبه شه کانی نیوان جووله که و شیعہ

"شیخولئسلام ئیبنوته یمیه" (رحمته خوی لئ بیت) له کتیبه ناوداره کهی خویدا به ناوی (منهاج السنة النبویة فی نقض کلام الشیعة والقدریة) له بهرگی یه کهم کومه لئیک خالی لیکچووی جوانی له باره ی ئه م دوو تاقمه وه دستنیشان کردو وه هاوکیشه یه کی زور جوانی له باره ی خاله لیکچووه کانی جووله که و شیعہ رافیزیه کان خستوته پروو، باسی کردو وه که چوون وهک یهک شوین حهزو ئاره زووه کان که وتوون و چهنده پیس و گیله له لویستن. پاشان هه لساوه نیوان گاوره کان و ئه وانی هه لسه نگاندو وه که چوون له پرووی زیده ره وی و جه هل و ده به نگیانه وه له یهک نزیك بوونه.

یه کهم کهس که هات شیکاری بوکردن و به ئه هلی ئیسلامی ناساندن، "شوعبی" و غهیره ز ئه وه له زانایانی کووفه بوو، ههروهک "شوعبی" راپیده گه یه نی ده لئیت: نه مبینیوه گه مزه تر له خه شه بییه کان (۱) خو ئه گهر بالنده بوونایه ئه وه ئه بوون به (ره خه م) که بالنده یه کی درنده ی گوشتخوون، وه ئه گهر ئازهل بوونایه ئه وه ئه بوون به گویدرئیز! به وخوایه ئه گهر پئیان بلئیت: پر له وه دۆله زپیم پی بدن بهس بو ئه وه درۆ له بهرزه وه ندی "عه لی" بکه م ئه وه پئیان ئه دام!! به وخوا قه تیش درۆ بو "عه لی" ناکه م.

ههروهک "ئه بوو حه فسی کوپی شاهین" له کتیبی (اللطف فی السنة) ده لئیت: "موحه ممه دی کوپی ئه بی قاسمی کوپی ئیبراهیم" ده لئیت: "ئهحمه دی کوپی وه لیدی واسیتی"، ئه ویش له "جه عفه ری کوپی نه سیری تووسی واسیتی" ئه ویش له "عه بدولپه حمانی کوپی مالیکی کوپی میغوهل" ئه ویش له باوکییه وه ده گپه یته وه ده لئیت: "شوعبی" پیی گوتم: ئاگادارتان ده که مه وه له وه حه زه گومرا که ره، که خرابترینیان خراپه ی رافیزه کانه، ئه وان له خووشی یان له ترسان نه هاتوونه ته ناو ئیسلام، به لکووو هاتوون له بهر رفته ستوریان به رامبه ر به ئیسلام، "عه لی" کاتی خو ی زوری لئ سووتاندن و زوریشی لئ شار به ده رکردن بو ولئیتان. له وانه "ئیینوسه به ئی یه هوودی" که له جووه کانی (سه نعا) بوو، دووری خسته وه بو (ساباگ) ههروه ها "عه بدوللئی کوپی یه سار"ی دوورخسته وه بو (خازهر). وه "ئه بووبه کر که رووش"ی دوورخسته وه بو (جابیه)، وه هیندیکی لئ سووتاندن، چونکه ده یانگوت: «يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْتَ هُوَ؟» یانی ئه ی پئشه وای برواداران تو هه ر ئه ویت؟! "عه لی" یش فه رمووی: من کیم؟! گوتیان: «أَنْتَ رَبُّنَا أَنْتَ رَبُّنَا» تو پهروه ردگاری ئیمه ییت، تو پهروه ردگاری ئیمه ییت!!! "عه لی" پیی گوتن: بگه رپنه وه تو به بکه ن، ئه وانیش سووربوون له سه ر قسه که یان، "عه لی کوپی ئه بووتالیب" یش (خوا لئی رازی بیت) سه ری هه مووانی په راند و پاشان فه رمووی: «يَا قَنْبِرُ أَتَيْتِي بِحُزْمِ الْحَطَبِ فَأَحْرَقَهُمُ بِالنَّارِ» بانگی "قه نبه ر"ی کردو گوتی: ئه ی "قه نبه ر" هه ندی دارم بو کو بکه وه، پاشان هه ره هه مووانی سووتاند!! ئینجا فه رمووی:

إِنِّي لَمَّا رَأَيْتُ الْأَمْرَ أَمْرًا مُنْكَرًا أَوْقَدْتُ نَارِي وَدَعَوْتُ قَنْبِرًا

کاتی کاریکی نابووت و ناشیاوم بینی، ئاگرم هه لگیرساندو قه نبه رم بانگ کرد (۲)

دیینه‌وه سه‌رقسه‌کانی "شیخولئیسلام"، (په‌حمه‌تی خوی لئ بیټ)، به‌راستی ئه‌و هاوکیشه‌یه‌کی زور جوانی له‌باره‌ی خاله لیکچوو‌ه‌کانی جووله‌که‌و شیعه‌رافیزییه‌کان کردووه. ده‌لئیت: جوانترین وه‌سف و پیناسه بو شیعه‌گه‌ریتی ئه‌وه‌یه بگوتریت: شیعه‌گه‌ریتی توویکی نه‌سرانییه‌ته که جووه‌کان له‌خاکی ئاگرپه‌رستاندا رواندوو‌یه‌تی!

هۆکاری ئه‌مه‌ش ئه‌وه‌یه که دامه‌زرینه‌ری شیعه‌گریتی هه‌روه‌ک شیعه‌کان دانی پیا ده‌هینن بریتییه له "عه‌بدوللئی کوری سه‌به‌ئی یه‌هوودی" که ناوی "عه‌لی کوری ئه‌بووتالیب" (خوا لئی رازی بیټ) به‌کاره‌ینا بو ته‌حریفکردن و شیواندنی ئیسلام، هه‌روه‌ک "بولس" ی جووله‌که‌که‌سه‌ایه‌تی مه‌سیحی به‌رزکرده‌وه بو ته‌حریفکردنی مه‌سیحییه‌ت. دیاره شیعه‌و تا قمی "ئینو سه‌به‌ئی جووله‌که‌ش" پیکهاتبوون له‌فارسه مه‌جووسییه‌کان، ئه‌وانه‌ی رقیان له ئیسلام مسولمانان گرت له‌توله‌ی تیچووون و له‌بنه‌ینانی ده‌وله‌ته‌که‌یان.

----- خاله لیکچوو‌ه‌کانی شیعه‌رافیزییه‌کان و جووله‌که‌کان -----

"شیخولئیسلام ئینوته‌یمیه" (په‌حمه‌تی خوی لئ بیټ) له‌کتیبی (منهاج السنة النبوية في نقض كلام الشيعة والقدرية) کومه‌لیک خالی لیکچوو‌ی جوانی له‌باره‌ی ئه‌م دوو تا قمه‌وه ده‌ستنیشان کردووه، له‌وانه ده‌لئیت:

(١) جووله‌که‌کان ده‌لین: پادشایه‌تی بۆکه‌س شیاو نییه ته‌نها بو (ئالی داوود) نه‌بیټ، رافیزه‌کانیش ده‌لین: ویلایه‌ت بۆ که‌س درووست نییه ته‌نها بو کورانی (عه‌لی) نه‌بیټ.

(٢) جووله‌که‌کان ده‌لین: هیچ جیهادیک له‌ریگای خوا له‌ئارادا نییه تا (مه‌سیحی ده‌ججال) ده‌رنه‌که‌وئ و شمشیر به‌رزنه‌کاته‌وه. رافیزه‌کانیش ده‌لین: هیچ جیهادیک له‌ریگای خوا له‌ئارادا نییه تا کوو (مه‌هدی) ده‌رنه‌که‌وئ و له‌ئاسمانه‌وه بانگی جیهاد نه‌کات. (شیخولئیسلام) ده‌لئیت: ئیمه له‌پیشه‌وه ئه‌وه‌مان روونکرده‌وه که ئه‌و (مه‌هدی) یه‌ی رافیزه‌کانی چاوه‌روانی ده‌که‌ن هه‌ر ئه‌و مه‌سیحه یه‌کچاوه‌یه که پیی ده‌لین: ده‌ججال!

(٣) جووله‌که‌کان ئیواره (مغرب) دوا ئه‌خه‌ن تا ئه‌وکاته‌ی ئه‌ستیره له‌ئاسمان ده‌رده‌که‌وئ، رافیزه‌کانیش نوپزی ئیواره دوا ده‌خه‌ن تا ئه‌وده‌مه‌ی ئه‌ستیره‌کانی ئاسمان ده‌رده‌که‌ون، له‌کاتیکیدا پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رموئیت: {لَا تَزَالُ أُمَّتِي عَلَى الْفِطْرَةِ مَا لَمْ يُؤَخَّرُوا الْمَغْرِبَ حَتَّى تَشْتَبِكَ الْجُومُ} (٣) واته: هیشتا ئوممه‌تی من له‌خیردان، مادام ئیواره تاخیر ناکه‌ن بو ئه‌وکاته‌ی که ئه‌ستیره‌کان له‌ئاسمان ده‌رده‌که‌ون.

(٤) جووله‌که‌کان ته‌وراتیان ته‌حریف کرد، رافیزه‌کانیش ته‌حریفی قورئانیان کرد.

(٥) جووله‌که‌کان به‌ده‌ستی خو‌یان ده‌قه‌کان ده‌نووسنه‌وه پاشان ده‌لین: ئه‌مه لای خواوه هاتوو، وه‌لی رافیزه‌کان به‌ده‌ستی خو‌یان ده‌یان ده‌قیان به‌درو نووسیوه پاشان ده‌لین: ئه‌وه قسه‌و فه‌رمایشتی خوایه، که تییدا تۆمه‌ت به‌پیغه‌مبه‌ر و ئالوبه‌یتی هه‌لده‌به‌ستن. بۆیه هه‌ر ئه‌وان به‌شی زوریان له‌فه‌رموووه هه‌له‌بستراوه‌کان به‌رکه‌وتوو! وه‌ک هه‌ندئ له‌زانایانیان له‌وانه "ته‌بره‌سی" ده‌لئیت: چه‌ندین ئایه‌ت له‌قورئاندا هاتوون زور بیمانا و سه‌خیفن!! ئه‌وه‌تا "مه‌وسیق" و "مه‌جلیسی" له‌باره‌ی ئایه‌تی (کورسی) ده‌لین: راستی ئایه‌ته‌که به‌م شیوه‌یه نه‌ک ئه‌وه‌ی که له‌قورئاندا هاتوو ده‌لین: ﴿اللَّهُ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿البقرة: ۲۵۵﴾ (٤).

(٦) جووله‌که‌کان پییان وایه که مه‌سح له‌سه‌ر (خوف و گوره‌وی) دروست نییه، رافیزه‌کانیش به‌ه‌مان شیوه، قه‌ت مه‌سح له‌سه‌ر گوره‌وی یان (خوف) ناکه‌ن، چونکه پییان دروست نییه، به‌لیم مه‌سح له‌سه‌ر پیسته‌که‌ی ده‌که‌ن!! (ه‌ر بوزانیاری جووله‌که‌کانیش ه‌روه‌کوو رافیزه‌کان ده‌ست‌نوویژ ده‌گرن!!)

(٧) جووله‌که‌کان رقیان له "جوبریل" ه و ده‌لین: یه‌کیکه له‌دوژمنه‌کانمان، رافیزه غه‌رائی‌بییه‌کانیش ده‌لین: "جوبریل" خیانه‌تی کرد له‌وه که په‌یامی بو موحه‌ممه‌د هیئاو نه‌یدا به‌علی!! غه‌رائی‌بییه‌کان ده‌لین: "جوبریل" خیانه‌تی کرد له‌وه‌حی، که بو موحه‌ممه‌دی هیئا، به‌لکوو علی شیواوتربوو که ئەم په‌یامه‌ی پی بدریت!! بویه له‌کووره‌ شینگیریه‌کانی‌اندا ده‌لین: (خان المین و یدها عن حیدری) جوبریل خیانه‌تی کرد و په‌رچی خسته به‌رده‌م علی. ئەمه له‌کاتی‌کدا یه که خوا به‌گه‌وره‌یی خوی شایه‌تی پاکی "جوبریل" ئەدات و ده‌فه‌رموئ: ﴿نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ﴾ [الشعراء: ۱۹۳]. واته: جوبره‌ئیلی ده‌ستپاک و ئەمین هیئا یه خوارئ. یاخود ﴿مُطَاعٌ ثَمَّ أَمِينٌ﴾ [التكوير: ۲۱]. واته: له‌ویش (له‌ئاسماندا) فه‌رمان‌زه‌واو قسه بیسراوه، ئەمین و ده‌ست پاکه له‌و سروه‌ده‌دا ده‌یه‌ئینی، هیچ خیانه‌تی تیدا ناکا.

(٨) جووه‌کان پییان وانیه که دوورکه‌وتنه‌وه له چیژوه‌رگرتن له که‌نیزه‌ک دروست بیټ، رافیزه‌کانیش به‌ه‌مان شیوه.

(٩) جووه‌کان خواردنی (جه‌ری) و (مه‌رماهی) یان پی‌درووست نییه، رافیزه‌کانیش به‌ه‌مان شیوه!

(جه‌ری: جوړیکه له ماسی) که رافیزه‌کان پییان وایه کاتی خوی که‌نیزه‌ک بووه بوته ماسی، ه‌روه‌ها (مه‌رماهی) جوړیکی تری ماسییه وه‌کو مار وایه.

(١٠) جووه‌کان که‌رویشک و سپل ناخون، رافیزه‌کانیش به‌ه‌مان شیوه.

(١١) جووه‌کان تومه‌تی دامینپسییان دایه پال "مه‌ریه‌م"ی دامینپاک، له‌کاتی‌کدا که خوا به دامینپاکی پیئاسه ده‌کات و ده‌فه‌رموئ: ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾ [آل عمران: ۴۲]. واته: (ه‌روه‌ها یادیان به‌ئینه کاتیک) جبرئیلی فریشته گوتی: ئەهی "مه‌ریه‌م" به‌راستی خوا تو یه‌له‌بزاردوه و خاوین و پاکیزه‌ی کردویت، ه‌لی بزاردویت و ریژی داویت به‌سه‌ر ه‌موو ئافره‌تانی جیهاندا. رافیزه‌کانیش تومه‌تی دامینپسییان دایه پال خاتوو "عائیشه"ی دامینپاکی خیزانی پیغه‌مبه‌ری خوا و دایکی برواداران. بویه ئیمام مالیک ه‌ر له‌به‌ر ئەوه "ئیمام" مالیک ته‌کفیری رافیزیه‌کانی کرد. خوی گه‌وره له‌باره‌ی پاکیزه‌یی "عائیشه" فه‌رمووی: **إِنَّ الدِّينَ جَاؤُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ** (النور: ١١). واته: بیگومان که‌سانی که ئەو بوه‌تانه‌یان (بو عایشه‌ی خیزانی پیغه‌مبه‌ر "صلی الله علیه وعلی آله وسلم" ه‌له‌به‌ست ده‌سته‌یه بوون له خوتان (با مونا‌فیقیشیان تیا بوو) و مه‌زان ئەو (بوه‌تانه) شه‌ر و خراپه بو‌تان (وانییه) به‌لکوو خیرو چاکه‌یه بو‌تان بو ه‌ریه‌ک له‌وانه ه‌یه له‌تاوان به‌و ئەندازه‌ی ه‌ه‌ولی داوه (له‌و بوه‌تانه‌دا) وه ئەو که‌سه‌یان که به‌شی گه‌وره‌ی بوخ‌تانه‌که‌ی گرتنه ئەستو (که عه‌بدوللا‌ی کوری ئوبه‌ی بوو) (له‌ پوژی دوا‌ییدا) بو ئەوه سزای ه‌ره گه‌وره.

بهم شیوه شیعه تۆمهتی دامینیبسی ئهدهنه پال "عائیشه" ی دایکمان له کاتی کدا که خوا له ژوور حهفت ئاسمانه وه پاکیتی ئهوی ده رختووه.

(۱۲) جووه کان ده لئین: (دینا) ی کچی "یه عقووب" بو سهردانی کردنی چهند هاورییه کی ده چیتته ده، پیاویکی تووش دیت به ناوی (شه کیم بن حمود) و لاقه ی ده کات و ده یکات به ژن!! رافیزه کانیش ده لئین: "عومهر" لاقه ی کچی "عهلی کوری ئه بووتالیب" ی کردووه و کردووتی به ژن!!

(۱۳) خوی گه وره جووه کانێ گێرا به مهیموون و به راز، ههروهک ده گێر نه وه که هیندی له رافیزه کان له (مه دینه ی منه وه ره) له کاتی مردنیان شیوه یان وهک مهیموون و به راز لیها تووه!! (الله اعلم).

(۱۴) جووه کان نوێژ ناکهن به ته نها نه بیته، ههروهک رافیزه کانیش پێیان وایه که نوێژی به کۆمه ل پێویست نییه تا هاتنی مه هدی.

(۱۵) رافیزه کان و پیرای خیزانه کانیا ن له گه ل ئامۆژنی یان پووری خیزانه کانیا ن کۆده بنه وه، یانی ههردووک له یهک کاتدا ببن به ژنیا ن. جووله که کانیش له گه ل دوو خوشک کۆ ئه بنه وه، یانی له یهک کاتدا دوو خوشک هاوسه ریا ن بیته.

(۱۶) جووه کان له بهر زور دژایه تیکردنی مسولمانان خوی گه وره پێی راگه یاندووین و ده فه رمویت: ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ [المائدة: ۸۲]. بیگومان جووه کان و شه ریک دانه ران له دوژمنایه تی له گه ل بروادارن سه ره سه ختترن. رافیزه کانیش چه نده جووه کان رقیان له مسولمانانه ده ئه وه نده رقیان له ئه هلی سوننه ت و جه ماعه ته. به پێسیان ته ماشا ده که ن!! وه پێیان وایه که ئه هلی سوننه ت هه موویان ده چنه ئاگره وه، جووه کانیش پێیان وایه که ته نها جووه کان یان گا وره کان ده چنه به هه شته وه وهک خوی گه وره باسیان ده کات و ده فه رمویت: ﴿وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى﴾ [البقرة: ۱۱۱]. واته: جووله که وه گا وره کان وتیا ن: کهس ناچیتته به هه شته وه مه گه ر یه کیک که جووله که یا گا وره بیته.

(۱۷) جووه کان بو نوسره ت و سه رختنی "مووسا" خویان خسته دوا وه گو تیا ن ﴿فَأَذْهَبَ أُنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ [المائدة: ۲۴]. واته: برۆ (مووسا) خۆت و په ره رگارت له دژیا ن جه نگ بکه ن بیگومان ئیمه لی ره دانیش تووین. رافیزه کانیش به هه مان شیوه بو سه رختنی پێشه واکانیا ن خویان خسته دوا وه، ههروهک له گه ل عه لی و حوسین و زهید کردیا ن (خوا لییا ن رازی بیته). سه دان هه زار کهس به یعه تیا ن دابوو به "حوسین" که بیته بو که ره به لا، که هاتیش کهس نه بوون به برای "حوسین"، هه ر خۆشیا ن "حوسین" یان کوشت!!!

(۱۸) جووه کان و رافیزه کان نه له خۆشه ویستیا ن نه له رفگرتنیا ن دادگه ر نین، به لکو وه هه ردوولا زیده ره ون له زولم سته میا ن. ده بیین که جووه کان هینده زیده ره وی له هه مبه ره هندی له پیغه مبه ران و ئه حبا ره کانیا ن ده که ن تا ده یانه یینه ری زی خوا! وهک گو تیا ن "عوزیر" کوری خوا یه! که چی هیندی له پیغه مبه رانی تریا ن به پیس و گلیو سه یه ره که ن، رافیزه کانیش به هه مان شیوه، ده بیین چه نده زیده ره وی له "عه لی" دا ده که ن، هه تا هیندی له تا قمه شیعییه کان پێیا ن وایه که خوا خوی له جه سته ی عه لیدا توادو ته وه!! که چی ته واوی ها وه لینی تر له ئیسلام ده هه بنه ده ره وه وه نه فره تیا ن لی ده که ن!! هه مان ره وش و ئا کاری جووله که کانیا ن له خۆدا هی نا وه ته بوون.

(۱۹) جووه‌کان تووشی ریسوایی و سه‌رگه‌ردانی هاتن و و خوا خستنیه ژیر رق و توره‌بی خوویه‌وه، رافیزه‌کانیش به‌همان شیوه، خوا خستنیه ژیر نیقمت و غه‌زه‌بی خوویه‌وه، وه‌ک ده‌بینین که چۆن تووشی توقییه و درۆو نیفاق هاتوون، ئه‌ویش له‌به‌ر ئه‌و ترس و زیلله‌ته‌که‌ی که خوا هیئاویه‌تی به‌سه‌ریان، ناویرن قه‌ت راستی بلین له‌به‌ر ترسنوکیان. هه‌تا هیئدیك ئه‌لین ئه‌و له‌خودان و شین و شه‌پۆره‌ی که ده‌یگیرن و به‌کوتک و ئاسن و به‌چه‌قۆ و شمشیر له‌خویان ده‌وه‌شینن، ئه‌مه‌ جوړیکه له‌وه‌فره‌ت و زیلله‌ته‌ی که خوا هیئاویه‌تی به‌سه‌ریان.

(۲۰) جووه‌کان وه‌ک گاوه‌کان بانگخوازیان نییه، ده‌بینیت گاوه‌کان به‌هموو دونیا بانگخوازو به‌ناو موژده‌در (مبشرین)یان هه‌یه، به‌پیچه‌وانه‌ی مسولمانان که پێیان وایه بانگه‌واز واجیبه، به‌لیم جووه‌کان پێیان واجب نییه، لی‌ره‌شه‌وه رافیزه‌کان هه‌روه‌ک جووه‌کان وان، بانگه‌وازی خویان ئه‌شارنه‌وه‌و به‌ئاشکرا بانگه‌واز ناکهن، هه‌روه‌ک "کوله‌ینی" که ئه‌وان به‌"بوخاری" خویان سه‌یری ده‌کهن، به‌"سوله‌یمانی کوری خالید" ده‌لایت: ئه‌ی "سوله‌یمان" ئیوه له‌سه‌ر دینیکن هه‌رکه‌س بیشاریته‌وه، ئه‌وه خوا عه‌زیزی ده‌کات، ئه‌وه‌یش بلیوی بکاته‌وه ئه‌وه خوا زه‌لیلی ده‌کات (۵)

(۲۱) جووه‌کان زۆر که‌میان لێ ئه‌بن به‌ مسولمان، له‌سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ر "عه‌بدوللیی کوری سه‌لام" و "سه‌فیه" بوون به‌ مسولمان. (خوا لییان رازی بیئت)، وه‌ک خواباسی جووه‌کان ده‌کات ده‌فه‌رموویت: ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيَّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعُ وَانظُرْنَا لَكَانَ حَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ [النساء: ۴۶]. واته: هه‌ندیك له‌ جووله‌که‌کان فه‌رمووده‌کانی خوا ده‌گوڤرن له‌ شوپن و مه‌به‌ستی خو‌ی وه‌ ده‌لین: بیستمان و سه‌رپیچیمان کرد!! گوئی بگه‌ر قه‌ت گویت لێ نه‌بی!! وه‌ ده‌لین (راعنا) چاک گویمان بو بگه‌ر (به‌لام به‌زمانی جووله‌که‌ واته تو خراپترینمانی ئه‌وان ئه‌م مانایان مه‌به‌ست بوو) ده‌میان لار ده‌کرده‌وه (بو ئه‌وه‌ی مه‌به‌سته خراپه‌که بگه‌یه‌نیئت) وه‌ بو تانه‌و ته‌شه‌ردان له‌ ئایینی (ئیسلام) وه‌ ئه‌گه‌ر ئه‌وان بیان وتایه بیستمان و گویرایه‌لین و (قسه‌مان) ببیسته‌و په‌له‌مان لێ مه‌که ئه‌وه چاکترو راست تربوو بویان، به‌لام خوا نه‌فرینی لێ کردن به‌هۆی بی باوه‌رییه‌که‌یان‌وه‌ بۆیه‌ برۆا ناهینن که‌میکیان نه‌بی. شیعیه‌کانیش زۆر به‌که‌می لییان ئه‌بن به‌ مسولمان، به‌ناوبانگترینیان که بوته‌ مسولمان (آیه‌ الله البرقعی) و (کیسه‌وه‌ی) و (مووسه‌وه‌ی).

(۲۲) جووله‌که‌کان که‌می له‌ قبیله‌ی خویان ئه‌ترازین، رافیزه‌کانیش قه‌ت به‌راست و درووست پروو له‌ قبیله‌ ناکهن له‌ نوێژدا.

(۲۳) جووله‌که‌کان پێیان وانیه‌ که ئا فره‌ت عیده‌ی هه‌بیئت، رافیزه‌کانیش به‌همان شیوه.

(۲۴) جووله‌که‌کان به‌وشه‌ی راسته‌قینه‌ی سه‌لام له‌ برۆاداران ناکهن به‌لکوو ده‌لین: (السام علیکم)، رافیزه‌کانیش به‌رامبه‌ر به‌ ئه‌هلی سوننه هه‌ر ئه‌لین (السام علیکم).

(۲۵) جووله‌که‌کان ته‌واوی مالی خه‌لک به‌ حه‌لالی خویان ده‌زانن، رافیزه‌کانیش له‌رپیی خومسه‌وه‌ مالی خه‌لک به‌ حه‌لیلی خویان ده‌زانن.

(۲۶) جووله‌که‌کان سوژده له‌سه‌ر شاخ (قۆچ)ه‌کانیان ده‌به‌ن (وه‌ک ده‌بینین پارچه به‌ردیک ئه‌خه‌نه نیوچه‌وانیان‌وه‌ و سوژده‌ی پێ ئه‌به‌ن)، رافیزه‌کانیش به‌همان شیوه سوژده له‌سه‌ر خو‌لی که‌ربه‌لا (تربه‌ کربلاء) ده‌به‌ن!

(٢٧) جوولهكهكان له نوێژهكانيان (ئامین)یان نییه، بۆیه ههساده تیان به ئههلی ئیسلام دهبرد، که له دواي ئیمامه کانهوه وشه ی ئامینیان دهگوتهوه، رافیزه کانی ش پێیان دروست نییه که له دواي ئیمام ئامین بلین: چونکه پێیان وایه بهمه نوێژهکانیان بهتال دهبیتهوه.

(٢٨) جوولهكهكان گوشتی و شتر ناخۆن، رافیزهكان بهههمان شیوه ناخۆن.

(٢٩) جوولهكهكان (لهحد) بو گوپی مردووهکانیان دروست ناکهن. رافیزهکانیش بهههمان شیوه، پێغه مبه ر ﷺ دهفهرمویت: «اللَّحْدُ لَنَا وَالشَّقُّ لِعَيْرِنَا» (٦) واته: کهلین بو ئیمهیهو شهفکردنیش بو غهیری ئیمهیه. کهلین (الحد) ئه و چالهیه که دواي هه لکه نندی گوپ له لای راستی گوپه که چالیکی تر لئ ئه دریت و مردووه که ی دهخریته ناوه وه. به لیم شهفکردن مه بهستی له و چالهیه که له نیو گوپه که وه له ناوه راستی گوپیکی بچوو کتر هه لده که نریت.

(٣٠) جوولهكهكان گوپه رستن و له سه ر گوپی پێغه مبه رانیان مزگه وت دروست ده که ن، بۆیه پێغه مبه ری خوا نه فره تی لیکردن، وه ک فه رمووی: {لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ} (٧) واته: نه فره تی خوا له جووله که وه دیانه کان بیت، که گوپی پێغه مبه رانی خویان کرد به مزگه وت. رافیزه کانی ش به هه مان شیوه گوپه رستن و به ده وری گوپه کانیان ده سووړینه وه و به پیرۆزیان ده گێرن، وه ک چوونیان بو سه ر گوپی "مووسا کازم" و غهیره ز ئه و له پێشه وایانی له دوزاده ی ئیمامی.

(٣١) جوولهكهكان نوێژهکانیان کو ده که نه وه، رافیزه کانی ش به هه مان شیوه نوێژه کانی نیوه پوو عه سر و ئیواره و عیسا کو ده که نه وه.

(٣٢) جوولهكهكان هیچ سه نه دیکی سه حیح یان لاوازیان نییه له دینه که یان. رافیزه کانی ش ته وایو فه رمووده سه حیحه کان به درو ده خه نه وه و تو مه ت و درویان ئه ده نه پال.

(٣٣) جوولهكهكان هیشتا له نوێژن به بی سه لامدانه وه ی راسته قینه له نوێژه کانیان ده رده چن، رافیزه کانی ش له جیی سه لامی ده رچوون له نوێژ ته نها ده سه ته کانیان به رز ده که نه وه و دهیده نه وه به ئه ژنو کانیان، به وشه ی (الله اکبر) به بی سه لامدانه وه له نوێژه کانیان ده رده چن، خوی گه وره ش وه ک بلییت: هه ر باسی ئه و رافیزانه ده کات که ده فه رمویت: ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۗ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۗ قَالَ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ [البقرة: ١١٣]. واته: جووله که ده لین: گا وره کان له سه ر هیچ بنه ماو راستییه ک نین، گا وره کانی ش ده لین جووله که له سه ر هیچ بنه ماو راستییه ک نین، له کاتی کدا ئه وانه کتییی (ته ورات و ئینجیلی ش ده خویننه وه) هه روه ها ئه وانه ش که هیچ نازانن (له بتپه رستانی عه ره ب) هه روا ده لین (بروایان به ئایینی ئیسلام و ئه وانه ش نیه) خوایش له رۆژی قیامه تدا دادگایی نیوانیان ده کات له وه ی که نا کوکن تیایدا.

جا کئ ده لئ له م ئایه ته (بتپه رسته کان) مه به ستی پی هه ر له و رافیزه مه رفوو زانه نییه که که وتوونه ته به ری جووله که وه دیانه کانه وه !!!

(٣٤) جوولهكهكان پێیان وایه که ئه گه ر مه سیحی چاوه رپوانکرا و هات، ئه وه هه موو جووله که په رته وازه بووه کان کو ئه کاته وه له قودس. رافیزه کانی ش پێیان وایه ئه گه ر مه هدی چاوه رپوانکرا و هات ئه وه هه موو شيعه په رته وازه بووه کان له کووفه کو ده کاته وه.

ئەوێ زۆر جێی سەیر و تێرمانە ئەوێهێه که جوولهکهکان لەهەموو شوێنیکی دنیا هەر لەکەمی ئەدەن، تەنها لە ئێران نەبێت، که ئیستا ژمارەیان گەشتوو بە (۳۸۰۰۰۰) جوولهکه، هەر لەو جوولهکانە ۷۰ هەزاریان شوێن دەججال دەکەون، بۆیە هیچ گومان و گریوگۆلێهێکتان نەبێت که ئەگەر جوولهکهکانی (ئەسفەهان) گەشتن بەو ژمارەیه، ئەو نیشانهی دەرکهوتنی دەججال دەبێت (والله اعلم)، ئەمەش فەرماشتی پیغەمبەر "صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ وَسَلَّمَ" هەر وهك "ئەنەس" بۆمان دەگێرێتەو که فەرموویەتی: «يَتَّبِعُ الدَّجَالَ سَبْعُونَ أَلْفًا مِنْ يَهُودِ أَصْبَهَانَ، عَلَيْهِمُ الطَّيَالِسَةُ» (۸) واتە: حەفتا هەزار جوولهکهی (ئەسفەهان) دواي دەججال دەکەون عەبايان بەسەر شانەوێه.

"شیخولئیسلام ئیبنوتەیمییه" (پەحمەتی خۆی لێ بێت) دەلێت: بنەرەتی هەموو فیتنەو خراپەیهێک لە شیعەکانەوێه، بۆیە زۆر بەی شمشیرەکانیان که هەلئەکیشن (لەدژی مسوڵمانان) لەلایەن ئەوانەوێه، هەر لەناو ئەوانیشەوێه زەندیقەکان خۆ ئەپاریزن (۹).

هەر وهها دەلێت: ئەوان پشتگیری تەواوی دۆژمانی ئیسلام دەکەن، دژایەتی باشتیرینی دینداران و خواناسان دەکەن، هەر ئەوانیش هۆکاری بنەرەتی بوونە لە کۆنیش و نوێشەوێه بۆ داگیرکردنی بەیتولمەقدیس لەلایەن خاچیەرستە گاوریەکانەوێه (۱۰).

هەر وهها دەلێت: بەم شێوه ئەگەر جوولهکهکان ولێتیان لە عێراق یان لەهەر شوێکی دیکە دا هەبوو، ئەوێ رافیزەکان دەبن بەگەورەترین پشتیوانیان، بۆیە بەر دەوام پشتگیری لە بیاباوپەرە موشریکهکان و جوولهکهو دیانهکان دەکەن، وێ پشتگیریان دەکەن لەشەرکردن و دۆژمانیەتیکردنی مسوڵمانانی ئەهلی سوننەت و جەماعەت (۱۱).

---- خاڵه لیکچوو هکانی رافیزه و گاوریه کان ----

(۱) گاوریەکان لە بری خوا مەلاو رەبەنەکانی خۆیان کرد بەخواو "عیسای کۆری مەریەم" یان کرد بە کۆری خوا. پاشان رووداوی خاچیان کردە پەرچەمی ستملیکراوێی "عیسا" بەجۆریک بێدەسەلێت و دەستەوێسانیان هێنایە بەر زەین و بەرچاوان! شیعە رافیزەکانیش بەهەمان شێوه، هەلسان بەجۆری پلەو بالیی "عەلی" یان بەرزکردەوێه بەرزتر لە پلەو مەقامی پیغەمبەر!! وێ پێیان وایە که ئەگەر "عەلی" نەبواوە ئیسلام بە دنیا نەئەناسرا، کهچی لەوسەر بەکەسیکی دەستەوسان و هێچلەدەست نەهاتووێان خستە بەر زەین و بەرچاوان که نەتوانی نەرەزایی لەئاست ئەو مۆنەکهرانە که ئەیبینی بەخیلافی ئەقیدەو وێژدانی خۆیەوێه دەر بپێت!! بەجۆریک خستیانە روو که دەرەقەتی هەموو ریسواییەک بگرت بەبێ ئەوێه بتوانی بەرگری لەخۆی و دەسەلێتەکهی بکات. "شیخولئیسلام ئیبنوتەیمییه" دەلێت: ئەو رافیزانە دووشتی دژبەیهکیان بەهۆی جەهل و دەبەنگی خۆیانەوێه لەدەرەق عەلی کۆکردەوێه، لەلایەک پێیان وایە که "عەلی" لەهەموو کەس بەتواناترو نازاترە، تاوایان لیکرد که پێیان وایت لەبری پیغەمبەر ئەو هەلساوه دینی بەرپا کردووه و جیگیری کردووه، بەجۆریک که ئەگەر "عەلی" نەبواوە پیغەمبەر چکاره و هێچ لەدەستەهاتوو بوو، ئەو پێویستی بە "عەلی" بوو نەك "عەلی" پێویستی بەم بووبێت!! کهچی لەلایەکی ترهوه بە بێدەسەلێتترین و دەستەوسانتترین کەس وەسفی دەکەن لەدواي بلیبوونەوێه ئیسلام و هێزەکهی، بەجۆریک که نەیتوانیوه بەسەر ئەو تاقمە که لێی هەلگەراونەتەوێه زال ببێت. خۆ ئاشکرایە ئەگەر پێش سەرهلدان و بلیبوونەوێه ئیسلام هێندە بەهێزو توانابوو بەجۆری که ئەگەر ئەو نەبواوە

پيغمبر سهرنده كهوت، به ته ئكيد دواي سهر كهوتني ده بيت به هيزتر بيت نهك هيزو ميزي نه ميني!!!

(۲) جووله كهكان و گاوره كان ماره يي نادهن به ئافره تانيان، شيعه رافيزه كانيش به هه مان شيوه. به لكوو له جيي ئه وه هاوسه رگيري ميتعه له گهل ئافره تانيان ئه كه ن.

----- جووله كهو ديانه كان به چهند خسه له تيك له شيعه رافيزيه كان باشتن -----

پرسياريان له جووله كه كرد كي له ميلله تي ئيوه باشتري نانه؟ گوتيان: "هاورپياني موسا"، پرسياريان له ديانه كان كرد كي باشتري ني گهل و ميلله تي ئيوه يه؟ گوتيان "هه وراييه كان عيسا"، پرسياريان له شيعه كان كرد كي خرابتريني گهل و ميلله تي ئيوه يه؟ گوتيان ياراني موحه ممه د!!! به راستي ئه و رافيزانه ئه و ئايه ته يان له سهر جييه جي ده بيت كه ده فرمويي: ﴿أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْحَيَاتِ وَالطَّاعُوْتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيْلًا * أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيْرًا﴾ [النساء: ۵۱-۵۲]. واته: ئايا نه تر وانيوه ته ئه وانه ي كه به شيك له كتيبي ئاسماني پيدراوه (كه چي له گهل ئه وه شدا) باوه رپان به فالچي و جادووگه رو بت و په يكه رو شه يتان و ... هه يه و ده ربه ري ئه وانه ي كه بي باوه رن ده ليين: ئه وانه چاكترن و ربيازي راستريان گرتووه، تا ئه وانه ي كه ئيمان و باوه رپان (به ئاييني ئيسلام هيناوه). ئه و (جووله كانه) كه ساننيكن خوا نه فريني ليكردوون، كه سيكيش خوا نه فريني لي بكات، ئه وه هه رگيز هيچ كه ست ده ست ناكه ويي بيكه يته پشتيواني.

له خواي گه وه دو اكارم ئه وانه ي كه بوونه ته په رچ و له مپه ر له به رده م ئيسلام و مسولمانان، ئه وانه ي كه ناحه زن به ياراني پيغمبر و شويكه وتوانيان، خوايه بيانسوتيني رويان ره ش كه يت، جهسته يان له ت كه يت و به ده ركه وتني ئه هلي سونه ت و جه ماعه ت و شويكه وتواني راسته قينه ي پيغمبر و يارو ياراني، وهك چون دلپان كوڤر بووه چاويشيان كوڤر كه يت. ئامين.

(۱) مه به ست رافيزه كانه، هه روهك "شيخولئيسلام" ده لئيت: چونكه رافيزيه كان گوتويانه: (إنا لا نقاتل بالسيف إلا مع إمام معصوم) ياني ئيمه به شمشير شه ر ناكه ين ته نها له گهل ئيمامي مه عسووم نه بيت، بويه پييان ده ليين: خه شه بيه كان، واته: ئه وانه ي كه به دار شه ر ده كه ن. (منهاج السنة) (۳۶/۱)

(۲) معجم ابن الأعرابي

(۳) سنن ابن ماجه عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ).

(۴) وثائق السعدي "۲" رقم الوثيقة ۱۰

(۵) الكافي: ۱۷۶/۲

(۶) رواه أبو داود، عَنْ أَبِي عَبَّاسٍ (رضي الله عنه)، صححه الالباني في كتاب الجنائز

(٧) حدىث رقم: ٥١٠٦ فى صحىح الجامع

(٨) رواه مسلم

(٩) منهاج السنة صفحة ٢٤٣/٣

(١٠) منهاج السنة ٤ ١١٠

(١١) منهاج السنة ٣ ٣٧٨

سه رچاوه:

(١) منهاج السنة النبوية فى نقض كلام الشيعة والقدرية) شىخ الإسلام ابن تىمية رحمه الله

(٢) الجهاد هو الحل وهو ذروة سنام الإسلام : فجر الصادق.

(٣) هه ندىك له ساىتهكانى تر.

